

KARL HEINZ KRISTOFFERSEN

Hårbølle Stenminer

Blev født den 17. februar 1915 i Hårbølle på Møn. Søn af Jens Jørgen Morten Kristoffersen og Margrethe Kirstine, født Petersen. Han fik en bror 6. juli 1920 Hans Engelhardt Kristoffersen.

De boede ved Stenminerne i et hus, (Hårbøllevej 96) som deres far, Jørgen, selv havde bygget mens han arbejdede på stenværket Daneflint.

Karl gik i skole i Hårbølle Skole, der var 4 klasser. Karl blev konfirmeret marts 1929 og blev få dage efter sendt ud at sejle med en lille jagt. Den sejlede til sønderjyske byer efter mursten, som de lastede med hænderne, jeg mener han har fortalt det var Eckernförde.

Han var også kok ombord på skibet. Han kom senere med flere småskibe. I en periode fiskede han i Stege med en onkel. Han sejlede desuden også på et tidspunkt sammen med Karl Wilhelm Schmidt, han var søn af dem som dengang ejede det nuværende Hårbøllevej 91. Karl Wilhelm blev minesprængt under 2. verdenskrig i Norge.

Da han var 18 år byggede han en kopi af et russisk skib der var strandet ved Klintholm, og der var druknet 3 drenge. Dette skænkede han til Fanefjord Kirke 1. juledag 1933, skibet hænger over indgangsdøren og hedder Sct. Georgius. Han lavede det hele selv, også sejlene.

Han blev indkaldt til marinen i 1935. Da var han med flåden i Stockholm for at hente den daværende kronprins Frederik og kronprinsesse Ingrid, som de sejlede i flotilje til København maj 1935. Derefter søgte han om at komme med grønlandsforskeren Ejner Mikkelsens ekspeditionsskib til Østgrønland. Der var blandt andet Sven Hausten-Mikkelsen med, som var søn af Ejnar Mikkelsen. Karl og Sven blev gode venner og Karl byggede også et skib til Sven, Søkongen. Jeg har senere truffet Svens søn og han fortalte at familien stadig har skibet i eje og behold. Sven flyttede senere med sin familie til Ærø, der døde han i år 2000. På grund af is nåede de ikke ekspeditionens mål.

Mens Karl var på Grønland fik han besked om at hans mor var død.

Han tog derefter ud med damperen Hans Broge og kom ud på de større have. Her sejlede han også på østen, hvor han blev stukket af en malariamyg og fik malaria og blev meget syg og måtte gå i land i østen 1 år for at komme til hægterne igen.

Da han herefter kom til Danmark ville han læse til styrmand og skibsfører. Han søgte ind på Marstal Søfartsskole, men manglede 1 års sejltilid med sejlskibe, det skulle man i 1938. Han fik så hyre på et skib fra Marstal E. B. Kromans Frida, dette var Danmarks sidste rigtige sejlskib. Han havde dog fået plads på navigationsskolen efter sin sejltilid og også sikret sig et logi hos min tante Marie (Clausen) i Danmarksgade. Med Frida havde de lange rejser fra Italien til New Foundland med salt, den ene tur havde de tåge 31 dage i søen uden radio og radar, de havde tåge hele tiden og kom dog alligevel hvortil de skulle.

Karl kom på Navigationsskole i 1939, her begyndte han med sin viden fra 4. klasse i Hårbølle, mellem realister, det var strengt, man han passede sine lektier og klarede dette med 1. karakter både til styrmand og

Fanefjordhistorier

skibsfører. Mens han gik på skolen knyttede han et nært venskab med Ludvig Poulsen. Det var mens Karl gik på skolen jeg kom ind i hans liv.

Han søgte efter sin eksamen ind på Holmen til Søofficersskolen, da Danmark var besat af Tyskland var der ikke brug for så mange og han tog andet arbejde.

Vi blev gift 7. juli 1942 i Marstal Kirke og fik Jens 9. august 1943. Vi flyttede til en 2-værelses lejlighed i Moldaugade 15 på Amager. Karl arbejdede en tid på Riggerloftet på Holmen, hvor han blandt andet arbejdede med Kongeskibet.

Karl kom så ud at sejle med Switzers både som bjergede skibe, han sejlede både med Svava og Gorm. Senere søgt han ud som enestyrmand, for at få skibsførerpapirer, med Fulgen 2, Falken og Hans Egede fra A. E. Sørensen. Med sidstnævnte sejlede han fra Færøerne til Italien med salt og fisk. Mens han sejlede med Falken lå vi indefrossen

i Aalborg fra julen 1946 til 23. april 1947. Jens blev sat på en flyvemaskine fra København af min søster Jutta. Det var en meget streng vinter.

I 1948 fik han hyre i Carl Nielsen, sten og grus og sejlede med Mågen til Hammerhavnen efter sten og grus til København. Ludvig Poulsen, som han læste med i Marstal havde også fået job som skibsfører i dette firma på en af deres stenfiskere, blandt andet sejlede han med Avance og Carl Nielsen.

Den 2. december 1948 fik vi Kirsten Margrethe.

I 1950 flyttede vi til Kalvebod Pladsvej, det ligger ved det nuværende Fisketorsvcenter. Her boede der desuden 3 andre familier. Efter Mågen kom Karl ud at sejle med Hammeren.

Efter 16 års ansættelse hos Carl Nielsen flyttede vi i 1962 til Stubbekøbing, Jens blev dog boende i København, hvor vi købte hus på Karlsfeltvej samt et skib, Kisel. Her fiskede Karl sten til samme stenværk i Hårbølle – Daneflint, det han altid havde kendt som barn. Her fik hans bror Hans hyre hos ham.

Både Jens og Kirsten Margrethe var begge gift, da vi måtte sælge Kisel på grund af Karls sygdom. Han døde den 29. januar 1973. Karls urne er nedsat i Marstal.

Jeg blev boende i huset alene til 1989, hvor jeg flyttede til Køge i en lejlighed nær Køge Centrum.

Karls bror Hans døde i september 2001 og da hans nærmeste arvinger var Kirsten Margrethe samt Jens's to piger, Jens døde den 8. september 1996, har de nu arvet huset på Hårbøllevej 96, som de nu alle har stor glæde af.

Disse erindringer er oplyst af Kirsten Kristoffersen og nedskrevet af Kirsten Margrethe Bastholm.

Jonna Kjær-Nielsen

2010